

ECONOMICS AND MANAGEMENT OF ENTERPRISE

DOI: 10.15587/2706-5448.2024.301995

ІНТЕГРАЦІЯ МЕТОДІВ УПРАВЛІННЯ СТЕЙКХОЛДЕРАМИ ТА РИЗИК-МЕНЕДЖМЕНТУ В ПРОЕКТАХ ПРОВАЙДЕРІВ ЖИТЛОВО-КОМУНАЛЬНИХ ПОСЛУГ (стор. 6–10)**Черненко Ю. В., Тесленко П. О.**

Об'єктом дослідження є процеси управління стейкхолдерами та ризиками у проектах провайдерів житлово-комунальних послуг. В умовах постійних змін та невизначеності, таке управління набуває ключового значення для забезпечення успішності та стійкості проектів у цій сфері. Проблема, яку вирішувало дослідження, полягала у розробці та аналізі інтегрованої моделі, яка поєднує управління стейкхолдерами з ризик-менеджментом, з акцентом на інноваційність та покращення ефективності.

Суть отриманих результатів виявилася у визначенні ключових моментів взаємодії між стейкхолдерами та ризиками, а також розробці комплексних стратегій для ефективного управління ними. Модель базувалася на комбінації якісних та кількісних методів аналізу, включаючи структурно-логічний аналіз, SWOT-аналіз, а також використання методів експертних оцінок.

Результати пояснюються необхідністю глибшого інтегрованого підходу до управління стейкхолдерами та ризиками, особливо в контексті житлово-комунальних послуг (ЖКП), де взаємодія між цими елементами безпосередньо впливає на успішність проектів. Такий підхід дозволяє не тільки виявляти потенційні проблеми на ранніх етапах, але й реагувати на них більш ефективно.

Інноваційність запропонованої моделі полягає не лише в її комплексному підході до аналізу та управління стейкхолдерами та ризиками, але й у можливості її масштабування та адаптації до різноманітних умов і проектів у сфері ЖКП. Застосування цієї моделі включає в себе інтенсивне використання сучасних аналітичних інструментів, що сприяє більш точному прогнозуванню ризиків та ефективнішому вирішенню проблем, пов'язаних зі стейкхолдерами. Це, в свою чергу, дозволяє провайдерам ЖКП підвищувати якість та надійність наданих послуг, зміцнюючи довіру та задоволеність серед користувачів. Також модель передбачає активне залучення стейкхолдерів до процесу управління проектами, що забезпечує більшу відкритість, прозорість дій та можливість швидкої адаптації до змінних умов ринку.

Результати даного дослідження можуть бути використані на практиці у сфері ЖКП для оптимізації управління проектами, підвищення їх ефективності та зниження ризиків. Особливо актуальним це буде у випадках, де потрібен інтегрований підхід до управління, що враховує як вимоги та очікування стейкхолдерів, так і потенційні ризики.

Ключові слова: оптимізація проектів, аналіз стейкхолдерів, проектний менеджмент, управління ризиками, взаємодія стейкхолдерів, моделювання ризиків.

DOI: 10.15587/2706-5448.2024.301423

ДОСЛІДЖЕННЯ ЦИФРОВИХ ДВІЙНИКІВ ЯК РУШІЙНОЇ СИЛИ ДІДЖИТАЛ-ТРАНСФОРМАЦІЇ ТА ДОСЯГНЕННЯ ЦІЛЕЙ СТАЛОГО РОЗВИТКУ (стор. 11–20)**Яковенко Я. Ю., Шалгала Р. В.**

Об'єктом дослідження є використання технології Digital Twin (DT) у виробничому секторі та її вплив на стійкість. Дослідження вирішує проблему ідентифікації та кількісної оцінки потенційних переваг і викликів, пов'язаних із впровадженням цифрових двійників на оперативному, тактичному та стратегічному рівнях, зокрема в контексті сталого розвитку. У роботі досліджується, як цифрові двійники можуть сприяти переосмисленню вимірювання сталого розвитку та диверсифікації впровадження в рамках виробничої інфраструктури. Результати дослідження показують, що DT – це складна технологія, яка дозволяє виробникам створювати точні віртуальні копії фізичних продуктів або процесів. Це допомагає оптимізувати використання ресурсів, зменшити споживання енергії та звести до мінімуму відходи, сприяючи тим самим стійкості.

Основні кластери DT і загальні способи використання, виділені авторами, демонструють величезний вплив на енергоефективність, управління відходами, екологічний дизайн, скорочення викидів логістики, збереження води та залучення зацікавлених сторін. Було доведено, що DT моделюють та аналізують складні системи, що дозволяє оцінювати та покращувати рівні стійкості. У роботі представлені перспективні практичні приклади використання DT, такі як оптимізація управління складами в Україні, автоматизація робіт для підвищення ефективності та допомога у післявоєнній відбудові міст з акцентом на екологічність та доступну інфраструктуру.

Дослідження зосереджено на п'ятірці провідних технологічних гігантів і їхньому використанні DT для стимулювання сталого розвитку. Крім того, отримані дані свідчать про значний потенціал зростання ринку для DT у багатьох секторах, підкреслюючи нагальну потребу галузей інтегрувати DT у свої стратегії сталого розвитку.

Ключові слова: оцифрування, цифрові двійники, цифрова трансформація, сталий розвиток, цифрова економіка.

DOI: 10.15587/2706-5448.2024.303462

ВПЛИВ ЦИФРОВИХ ПЛАТФОРМ НА ТРАДИЦІЙНІ РИНКОВІ СТРУКТУРИ (стор. 21–29)**Alexander Oluka**

Об'єктом дослідження є трансформаційний вплив цифрових платформ на традиційні ринкові структури. Якісне дослідження використовується для отримання глибокого розуміння того, як цифрові платформи впливають на традиційні ринкові структури. Інтерв'ю з вісьмома учасниками дослідження висвітлюють перехід до роботи за наймом та фрілансу, ерозію традиційного захисту зайнятості та появу нових бізнес-моделей, яким сприяв технологічний прогрес. Для аналізу зібраних даних було застосовано тематичний аналіз.

Дослідження показує, що цифрові платформи значно знизили бар'єри для входу на ринок і сприяли економічній інклюзії. Як наслідок, початкові витрати на започаткування бізнесу значно зменшилися. Однак вони також створили складнощі, пов'язані з трудовими правами, і зумовили необхідність переоцінки нормативно-правової бази для боротьби з монополістичними практиками

та для забезпечення чесної конкуренції. Це пов'язано з недостатнім захистом трудового законодавства для фрілансерів порівняно з традиційною зайнятістю. Дослідження підкреслює необхідність гнучких, перспективних і скоординованих на міжнародному рівні регуляторних підходів для ефективного управління цифровими платформами, збалансовуючи інновації із захистом прав споживачів і працівників. Такий підхід має бути спрямований на вирішення поточних проблем, але також передбачати майбутні зміни, гарантуючи, що регуляторні норми розвиватимуться в тандемі з технологічним прогресом, не стримуючи інновації. Крім того, підвищення технологічної грамотності законодавців, прийняття адаптивної нормативно-правової бази та забезпечення врахування різних точок зору є важливими кроками на шляху до ефективного управління цифровими технологіями.

Висновки дослідження сприяють постійному діалогу про управління цифровими технологіями, пропонуючи ідеї для політиків, регуляторів та зацікавлених сторін у розробці нормативно-правових актів, які використовують переваги цифрових платформ, пом'якшуючи при цьому їхній негативний вплив на суспільство.

Ключові слова: бізнес-моделі, цифрові платформи, трудові права, традиційний ринок, регуляторні рамки, управління цифровими технологіями.

DOI: 10.15587/2706-5448.2024.303553

АНАЛІЗ ДЕТЕРМІНАНТ ВПЛИВУ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ СФЕРИ НА ЕКОНОМІЧНУ БЕЗПЕКУ ДЕРЖАВИ (стор. 30–36)

Зубко Т. Л.

Об'єктом дослідження є перелік головних факторів впливу зовнішньоекономічної сфери на рівень економічної безпеки. Ефективний розвиток національної економіки значною мірою залежить від стану та рівня забезпеченості економічної безпеки країни в умовах посилення глобалізаційних та інтеграційних процесів. Належний рівень економічної безпеки є основою розвитку соціально-економічних систем будь-якого рівня, стабільності в суспільстві загалом. Тому оцінювання та аналіз факторів впливу на економічну безпеку різних рівнів (країни, підприємництва, підприємств та організацій) є важливим напрямом аналітичної роботи фахівців. Для його здійснення аналітикам потрібна методологія – визначити мету й інтереси, основні фактори впливу та принципи, обрати методико-аналітичні інструменти. В наукових працях вчених-економістів методологія, рівень, індикатори наведено як окремі аспекти формування та управління економічною безпекою держави. Не заперечуючи вагомий внесок цих напрацювань, в проведеному дослідженні викладено систематизацію факторів впливу стану макроекономічного середовища. В основу вивчення факторів впливу макроекономічної сфери на рівень економічної безпеки країни покладено застосування показників, які розраховуються за доступними даними статистики. Останні двадцять років, які продемонстрували збільшення обсягів світового ВВП майже в два рази (з 51,39 трлн дол. США у 2000 р. до 101,12 трлн дол. США у 2020 р.), для української економіки характеризуються втратою можливостей присутності на світовому ринку, конкуренції на якому посилюється та здійснюється на новому технологічному рівні.

В роботі визначено національні економічні інтереси України у глобальному соціально-економічному просторі, напрями реалізації національних інтересів України, динаміку показників розвитку макроекономічної сфери. Це дозволило сформулювати перелік головних впливових чинників макроекономічної сфери, що безпосередньо формують рівень економічної безпеки держави. Результати дослідження можуть бути корисними для формування або адаптації стратегій розвитку країн зі схожими умовами та економікою, таких як Грузія, Молдова, які теж мають суперечності з Росією та прагнуть вступити до Європейського Союзу.

Ключові слова: міжнародна торгівля, світове господарство, розвиток економіки, соціально-економічні показники, економічна безпека, міжнародні економічні відносини.

DEVELOPMENT OF PRODUCTIVE FORCES AND REGIONAL ECONOMY

DOI: 10.15587/2706-5448.2024.303613

АНТИКРИЗОВЕ ПРОЕКТУВАННЯ ОПЕРАЦІЙНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ РЕСТОРАННОГО БІЗНЕСУ В УКРАЇНІ (стор. 37–40)

Харенко Д. О., Федосова К. С., Новічкова Т. П., Міхєєв А. С.

Об'єктом дослідження є вплив кризи, спричиненої військовими діями в Україні, на ресторанний бізнес. Дослідження направлено на вивчення адаптаційних стратегій, які ресторани використовують для виживання та розвитку в умовах раптових економічних змін і збільшення невизначеності. Проблеми, що вирішувалися в ході дослідження, включають реагування на втрату клієнтів, зростання цін на продукти, зменшення грошових потоків та нестачу кваліфікованих працівників.

Основні результати дослідження показали, що ресторани, які успішно адаптуються, впроваджують комплексні зміни: від цифровізації процесів замовлення та доставки до перегляду меню та оптимізації використання ресурсів. Такі кроки не тільки знижують витрати, але й підвищують ефективність операцій, що важливо для підтримки лояльності клієнтів і залучення нових. Зокрема, ресторани, які інвестували у цифровізацію (електронні меню, онлайн-замовлення та системи управління запасами), відзначили підвищення обсягу продажів на 30–40 % порівняно з тими, хто не впровадив такі зміни. Ресторани, що реалізували стратегії збереження персоналу та оптимізації витрат, знизили відтік персоналу на 25 % і підвищили продуктивність на 20 %.

Результати пояснюються впровадженням інноваційних підходів та стратегічним переосмисленням бізнес-моделей, що дозволяють швидко реагувати на зміни умов та потреб ринку. Ефективне використання цифрових технологій та оптимізація внутрішніх процесів стали ключовими факторами успіху.

Отримані дані мають важливе теоретичне та практичне значення, оскільки вони можуть бути використані для розробки рекомендацій, спрямованих на покращення стійкості та адаптивності бізнесу в індустрії гостинності в умовах кризи. Ці результати допомагають розуміти, як керівники можуть використовувати стратегічне планування для оптимізації бізнес-процесів та забезпечення стабільності підприємства. Важливість дослідження також підкреслюється визначенням напрямків для майбутніх досліджень, які можуть допомогти ресторанному бізнесу ефективніше адаптуватися до мінливих умов ринку та глобальних криз.

Ключові слова: ресторанний бізнес, кризове управління, цифрові інновації, оптимізація бізнес-процесів, ефективні комунікації, управління ефективністю, гнучкість бізнес-моделей.

DOI: 10.15587/2706-5448.2024.303578

КОМПЛЕКСНИЙ АНАЛІЗ ТА ОЦІНКА ПОТЕНЦІАЛУ ВИРОБНИЦТВА ТА ЕКСПОРТУ ОРГАНІЧНОЇ НІШЕВОЇ ПРОДУКЦІЇ (стор. 41–45)**Дребот О. І., Височанська М. Я.**

Об'єктом дослідження є еколого-економічна ефективність щодо виробництва органічної нішевої продукції. Розглянуто стратегічну перспективу виробництва та експорту органічної нішевої продукції в Україні як одного зі способів подолання економічних викликів, посиленних глобальною нестабільністю та геополітичними напруженнями. Виробництво органічної продукції, окреслене як стратегічно важливий напрям аграрного сектору країни, який має значний експортний потенціал, особливо до країн Європейського Союзу, де спостерігається сталий зріст попиту на органічні продукти. Пропонується комплексний підхід до імплементації стратегії, який включає дослідження ринку, розвиток виробництва, маркетинг та брендинг, а також оптимізацію логістики та експортних процесів. Проаналізовано динаміку основних показників розвитку органічного сільського господарства в Україні з 2010–2021 рр., обсяги імпорту органічної продукції в країни Європейського Союзу за країнами-експортерами. На сьогоднішній день лише 1 % сільськогосподарських культур є «еко», обсяги органічної продукції відчутно збільшились, а також збільшилась урожайність органічної продукції на 5–20 % за відповідного зменшення матеріальних витрат. З кінця 1990-х років аграрний сектор України почав інтенсивно орієнтуватися на органічне виробництво, враховуючи зростаючу світову тенденцію до сталого розвитку агропромислового комплексу тощо. Враховуючи їх унікальність, вирощування нішевих культур можна пропонувати такі переваги, як мінімальна конкуренція та можливість отримання значного прибутку, особливо коли продукція знаходить широке використання. Проведено порівняльний аналіз виробництва органічних продуктів на внутрішньому та зовнішніх ринках України. Розроблено SWOT-аналіз з виробництва органічних продуктів в Україні для визначення сильних та слабких сторін. Практичною цінністю є надання консультацій виробникам щодо вирощування нішевих культур, створення попиту на ринку, привертання іноземних партнерів для реалізації таких проєктів в Україні, сприятиме зміцненню економічного потенціалу агровиробників. Це допоможе підвищити конкурентоспроможність вітчизняних підприємств на місцевому та світовому ринках, зробить їх більш стійкими до економічних викликів і допоможе зменшити ризики тощо.

Ключові слова: органічне виробництво, економічні виклики, нішева продукція, стале землеробство, ринкові дослідження.